

Prešovská univerzita v Prešove
Filozofická fakulta
Inštitút estetiky a umeleckej kultúry

SPES | Spoločnosť pre estetiku na Slovensku

Konferenčná výzva

SÚRADNICE ESTETIKY, UMENIA A KULTÚRY 9

Medzi minulosťou a súčasnosťou estetiky –
kritické edície v kontextoch historickej pamäti
a kritické čítanie ako aktualizácia európskeho
estetického myslenia

10. — 12. november 2023
Vysoké Tatry

Medzi minulosťou a súčasnosťou estetiky – kritické edície v kontextoch historickej pamäti a kritické čítanie ako aktualizácia európskeho estetického myslenia

Inštitút estetiky a umeleckej kultúry Filozofickej fakulty, Prešovskej univerzity v Prešove a Spoločnosť pre estetiku na Slovensku Vás pozývajú na deviaty ročník medzinárodnej vedeckej konferencie **SÚRADNICE ESTETIKY, UMENIA A KULTÚRY**. Ambíciou podujatia je načrtnúť, skúmať a prezentovať najdôležitejšie aspekty a výsledky historiografie estetiky v jej historických premenách a zasadiť ich do súčasného stredoeurópskeho kontextu. Bázou pre rekonštrukciu historickej pamäti je komplexná heuristika primárnych a sekundárnych prameňov, ich analýza a následná konfrontácia s doterajším stavom bádania. Reflexia a komparácia historických medzníkov a súčasných koncepcií má potenciál iniciovať nové metodologické postupy s dôrazom na interdisciplinaritu. V rovine metodologickej tak možno prehodnocovať zaužívané metódy ako aj generovať zodpovedajúcu a relevantnú metódu skúmania pri práci s prameňmi a s teóriami novšieho dáta, a to na základe umenovedných, umelecko-kritických, estetických teórií, odvodených z teoretických výsledkov súdobého filozofického diskurzu ako aj z praxe praktickej estetiky.

Téma konferencie je rozvetvená do dvoch základných línií, ktoré považujeme za komplementárne z diachrónneho i synchronného hľadiska. Prvou líniou je prezentácia výsledkov výskumu estetického myslenia v stredoeurópskom kontexte, s akcentom na habsburskú monarchiu ako jedno z kultúrno-geografických ohnísk vývoja európskej vedy, umenia a kultúry. Tento kultúrno-geografický kontext a jeho historicky premenlivé hranice indikujú, že očakávame expertízy v rámci európskych kontextov vývoja estetického myslenia s ich presahmi do blízkych myšlienkových a lokálnych tradícií, ktoré z neho čerpali. Kľúčovým pojmom je kritické čítanie pramennej bázy ako aktualizácia historickej pamäti, realizovaná cez prezentáciu najnovších výsledkov pramenného bádania a ich interpretáciu. Za dôležitú považujeme aj expertízu týkajúcu sa prípravy a realizácie výstupov akými sú komentované kritické preklady a kritické edície.

Druhou líniou je aktualizácia estetického poznania cez prehodnocovanie novších teoretických koncepcií vznikajúcich v nadväznosti na vývoj filozofického myslenia, estetiky a reflexie premien umeleckých štýlov, foriem a umeleckých druhov. Teoretická reflexia umenia, ako dôležitého úložiska a stvárnenia ideí, nám popri vedeckých a odborných textoch z minulosti, sprostredkúva aktuálnou situáciou človeka podmienený pohľad na skúmané estetické fenomény. Aktualizáciu poznania reprezentuje kritické čítanie textov novšieho dáta s cieľom nájsť hlbšie porozumenie známeho materiálu (vedecké a odborné texty, literárne práce, umelecká kritika), analyzovať, hodnotiť, nájsť podstatné idey a ďalej ich rozvíjať v procese interpretácie a hľadania zmyslu textu. So zreteľom na vývojové otázky a na kontinuitu vývoja estetického myslenia je potrebné skúmať aj možnosti prehodnocovania poznatkových systémov špeciálnych estétik, s dôrazom na estetiku hudby, estetiku divadla, estetiku filmu, estetiku výtvarného umenia, estetiku médií a estetiku dizajnu. Súradnice estetiky, umenia a kultúry budeme skúmať v dvoch tematických okruhoch.

Tematický blok A:**Estetické myslenie v európskych kontextoch vývoja estetiky, filozofie a umenovedy**

- Komparatívna interpretácia pramennej bázy 18. – 20. storočia ako aktualizácia historickej pamäte.
- Kritické edície prameňov (estetické spisy, kompendiá etc.).
- Komentované preklady pramennej bázy ako forma aktualizácie poznatkovej bázy estetiky.
- Príprava, pravidlá a metodologické otázky kritickej analýzy pramenných edícií.

Tematický blok B:**Aktualizácia estetického poznania – kritické čítanie textov 20. a 21. storočia**

- Kritické čítanie textov 20. a 21. storočia (estetika, filozofia, teória umenia a kultúry).
- Kritické čítanie a interpretácia estetických myšlienok v 20. a 21. storočí, ako platforma aktualizácie estetického poznania.
- Aktualizácia estetického a filozofického myslenia ako nástroj rehabilitácie, budovania a udržiavania kultúrnej pamäte.
- Súčasné koncepcie aplikovaných disciplín (špeciálne estetiky, teoretické reflexie umeleckej praxe) a aktuálny stav ich bádania.

V plenárnej sekcii konferencie plánujeme prednášky renomovaných odborníkov:

Botond Csuka, PhD., Department of Social Sciences, Hungarian University of Sports Science, Budapest, Hungary

a

doc. PhDr. Miloš Ševčík Ph.D., Katedra estetiky, Filozofická fakulta Karlovej univerzity v Prahe, Česká republika

Abstrakty v rozsahu do 300 slov budú anonymne posúdené vedeckým výborom konferencie. Medzi rokovacie jazyky patrí: slovenský, český a anglický jazyk. Abstrakty prosím zasielajte prostredníctvom e-mailu ako prílohu vo formáte *.docx alebo *.pdf na adresu apply.coordinates@ff.unipo.sk s nasledujúcimi údajmi v tele správy (meno autora, afiliácia, kontaktné údaje). Uvedte prosím tiež, či by ste mali záujem viesť niektorú zo sekcií konferencie.

Vedecký výbor konferencie

prof. PaedDr. Slávka Kopčáková, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

prof. PhDr. Eva Kapsová, PhD., Filozofická fakulta UKF v Nitre

doc. Lisa Giombini, Ph.D., Department of Philosophy, Communication and Performing Arts, Roma Tre University, Italy

doc. PhDr. Roman Dykast, CSc., Ústav dejin umění Akademie věd České republiky, Praha

Assoc. Prof. Piroska Balogh, PhD., Institute of Hungarian Literature and Cultural Studies, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University in Budapest, Hungary

Mgr. Michaela Mojžišová, PhD., Ústav divadelnej a filmovej vedy, Centrum vied o umení SAV, Bratislava

doc. PhDr. Zuzana Slušná, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

doc. Mgr. Adrián Kvočka, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

doc. Mgr. Jana Migašová, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

Základné informácie o konferencii

Konferencia sa uskutoční v dňoch **10. – 12. novembra 2023 vo Vysokých Tatrách**, miesto konania bude upresnené po realizácii verejného obstarávania.

Dôležité dátumy

Zasielanie abstraktov do **31. augusta 2023**.

Potvrdenie o prijatí bude zaslané najneskôr do **15. septembra 2023**.

Platba konferenčného príspevku do **31. októbra 2023**.

Prijatie príspevkov do tlače do **30. novembra 2023**.

Organizačný výbor

doc. Mgr. Lukáš Makky, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

doc. Mgr. Eva Kušnírová, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

Mgr. Tomáš Timko, PhD., Filozofická fakulta PU v Prešove

Konferenčný poplatok

Konferenčný poplatok: 50,- €

V cene konferenčného poplatku bude zahrnuté organizačné a technické zabezpečenie konferencie (vrátane občerstvenia v prestávkach rokovania, spoločná večera účastníkov konferencie etc.) a vydanie **konferenčného zborníka** (online formou).

Údaje k úhrade konferenčného poplatku

IBAN: SK 87 8180 0000 0070 0007 8205

SWIFT CODE: SPSRSKBA

Variabilný symbol: 101203

Názov banky: Štátna pokladnica Radlinského 32, 810 05 Bratislava 15

Názov majiteľa/prijímateľa účtu/platby:

Filozofická fakulta

Prešovská univerzita

ul. 17. Novembra 1

080 78

Prešov

Slovensko

Do správy pre prijímateľa uviesť meno účastníka.

Akékolvek otázky prosím adresujte na e-mail: apply.coordinates@ff.unipo.sk